

ROMANIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
SECȚIA DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

DECIZIA nr.3964

Dosar nr.2626/2/2013

Ședința publică de la 9 decembrie 2015

Președinte:	Zoița Milășan	- judecător
	Viorica Trestianu	- judecător
	Cezar Hîncu	- judecător
	Felicia Cheșculescu	- magistrat asistent

S-a luat în examinare recursul declarat de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității împotriva Sentinței civile nr.3045 din 11 octombrie 2013 a Curții de Apel București – Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

La apelul nominal, făcut în ședință publică, se prezintă recurentul-reclamant Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, prin consilierul juridic XXXXXXXXXX lipsind intimatul-pârât Moraru Vasile.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

Se prezintă referatul cauzei de către magistratul-asistent care arată că prin Încheierea din 27 octombrie 2015, pronunțată de Completul de filtru, în camera de consiliu, s-a admis în principiu recursul declarat de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității împotriva Sentinței civile nr.3045 din 11 octombrie 2013 a Curții de Apel București – Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

Nemaifiind cereri prealabile de formulat, Înalta Curte constată cauza în stare de judecată și acordă cuvântul reprezentantului părții prezente pentru a pune concluzii asupra recursului formulat.

Având cuvântul, reprezentantul recurentului-reclamant Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității solicită

admiterea recursului, astfel cum a fost formulat, casarea sentinței recurate și, în urma rejudecării cauzei, admiterea acțiunii introductive în sensul constatării calității de lucrător al Securității în privința intimatului-pârât Moraru Vasile.

În dezvoltarea motivului de recurs prevăzut de dispozițiile art. 488 alin.(1) pct. 8 din Codul de procedură civilă, republicat, apreciază că instanța de fond, cu aplicarea greșită a legii, a reținut în mod greșit faptul că a aproba începerea urmăririi informative a unei persoane pentru considerente politice nu constituie o încălcare a unor drepturi și libertăți fundamentale ale omului.

O altă critică pe care o aduce sentinței recurate constă în faptul că instanța de fond a distins acolo unde legiuitorul nu a înțeles să distingă, făcând diferența între a propune o măsură și aprobarea acesteia.

Pentru cele expuse, solicită admiterea recursului, astfel cum a fost formulat, cu consecința constatării calității de lucrător al Securității în ceea ce-l privește pe intimatul-pârât Moraru Vasile.

Înalta Curte, cu aplicabilitatea art.394 alin.(1) din Codul de procedură civilă, republicat declară dezbaterile publice închise și reține cauza în pronunțare.

ÎNALTA CURTE

Asupra recursului de față;

Din examinarea lucrărilor din dosar, constată următoarele:

Obiectul acțiunii

Prin cererea înregistrată pe rolul Curții de Apel București sub nr. 2626/2/2012, reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, a solicitat instanței să constate calitatea de lucrător al Securității în ceea ce îl privește pe pârâtul Moraru Vasile.

În susținerea cererii, reclamantul arată, în esență, că pârâtul prin activitățile desfășurate a îngrădit drepturile și libertățile fundamentale, respectiv îngrădirea dreptului la viață privată, dreptul la liberă exprimare, în cauză fiind îndeplinite condițiile prevăzute de art. 2 lit. a din Ordonanța de Urgență a Guvernului

nr. 24/2008, art. 1 alin. 7 și 8, art. 6 lit.a și art. 11 alin. 1 din același act normativ.

Hotărârea recursului

Prin sentința civilă nr. 3045/11 octombrie 2013 a Curții de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a fost respinsă cererea Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității privind calitatea de lucrător al Securității a pârâtului Moraru Vasile.

În motivarea sentinței, instanța a reținut, în esență, că în cauză nu sunt îndeplinite condițiile legale pentru a se constata calitatea de lucrător al Securității a pârâtului Moraru Vasile, întrucât din nota de constatare întocmită de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității și din înscrisurile depuse la dosar rezultă că pârâtul nu a fost implicat efectiv în activități prin care să fi suprimat sau îngrădit drepturi și libertăți fundamentale ale persoanei urmărite MC, chiar dacă a contribuit la instrumentarea dosarului întocmit de Securitate.

Recursul exercitat în cauză

Împotriva sentinței nr. 3045/2013 a Curții de Apel București a formulat recurs, Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității prin care a solicitat admiterea recursului, casarea sentinței, iar pe fond admiterea acțiunii și constatarea calității de lucrător al Securității în ceea ce îl privește pe domnul Moraru Vasile.

În dezvoltarea motivelor de recurs întemeiate în drept pe dispozițiile art. 488 pct. 8 Cod procedură civilă, recurentul arată că instanța de fond a interpretat și aplicat greșit dispozițiile art. 2 lit. a din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008, dar și prevederile art. 17 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice și de art. 12 din Declarația Universală a Drepturilor Omului.

În esență, prima instanță a reținut că intimatul nu a încălcat drepturile și libertățile fundamentale ale omului, dar nu a ținut cont de faptul că intimatul a aprobat „prin semnătura raportului cu propunerea de selecționare în lucru cu prioritate a cazului lui

MC" aspect ce scoate în evidență rolul intimatului în cazul întocmirii dosarului persoanei urmărite.

Atâta timp cât Securitatea a trecut la verificarea unei persoane care era bănuită doar de atitudini neagreate de regimul comunist, iar nu de amenințări la adresa siguranței naționale, se dovedește caracterul arbitrar al urmăririi și, în consecință încălcarea dreptului la viață. Nu se poate reține că pârâtul nu a participat efectiv la verificarea persoanei urmărite, atâta timp cât a audiat persoana vizată și alte trei persoane, și a supervizat prin aprobare întreaga acțiune de selecționare în lucru cu prioritate a cazului M.C. Chiar dacă ipotetic, ar fi participat doar la faza audierilor, s-ar fi dovedit ingerința în viața personală a unui cetățean pe motive arbitrare și, de altfel art. 2 lit. a din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 nu distinge după cum persoanele verificate au participat doar la o parte din măsurile abuzive luate de Securitate împotriva unui cetățean, sau la toate aceste măsuri.

Interpretarea dată de instanță dovedește că a distins acolo unde legiuitorul nu a distins, ceea ce dovedește o încălcare și aplicare greșită a dispozițiilor art. 2 lit. a din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008.

Hotărârea instanței de recurs

Analizând sentința recurată în raport de criticile formulate, dispozițiile legale incidente și probatoriul administrat în cauză, se constată că recursul este fondat pentru următoarele considerente:

Potrivit art. 1 alin. 1 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008, aprobată cu modificările și completările ulterioare prin Legea nr. 293/2008, orice cetățean român sau cetățean străin care după anul 1945 a avut cetățenia română, precum și orice cetățean al unui stat membru a organizației Tratatului Atlanticului de Nord sau al unui alt stat membru UE are dreptul de acces la documente și informații ce privesc propria persoană, potrivit prezentei ordonanțe și în conformitate cu prevederile legii privind protejarea informațiilor care privesc siguranța națională.

Acest drept se exercită la cerere și constă în studierea nemijlocită a dosarului, eliberarea de copii de pe actele dosarului și de pe alte înscrisuri care privesc propria persoană.

Art. 1 alin. 7 din același act normativ prevede că o persoană, subiect al unui dosar din care rezultă că a fost urmărită de Securitate, are dreptul, la cerere, să afle identitatea lucrătorilor Securității și a colaboratorilor acesteia, care au contribuit cu informații la completarea dosarului și poate solicita verificarea calității de lucrător al Securității pentru ofițeri și subofițeri care au contribuit la instrumentarea dosarului.

Potrivit art. 1 pct. 9 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008, exercitarea drepturilor prevăzute de alin. (1 – 3), (6) și (7) se face personal sau prin reprezentant legal.

În cauza de față, prin cererea nr. P 3453/11/03.05.2012 adresată Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității în condițiile art. 1 pct. 9 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008, d-nul [REDACTAT] a solicitat stabilirea calității de lucrător al Securității pentru ofițerii care au contribuit la instrumentarea dosarului I 263907 al bunicului său [REDACTAT]

Din probatoriul administrat în cauză rezultă că intimatul Moraru Vasile a avut calitatea de locotenent colonel în cadrul I.J.S. Botoșani Serviciul I, contribuind în mod direct la instrumentarea urmăririi de către Securitate a d-lui M.C., țaran cooperador în cadrul CAP Românești și membru al cultului „Creștin după Evanghelie”. Astfel intimatul Morar Vasile a semnat olograf atât Raportul cu propunerea de soluționare în lucru cu prioritate a dosarului vizând pe M.C. cât și Raportul cu propunerea de a se efectua cercetări informative a cazului M.C.

Faptul că intimatul s-a implicat în mod direct în cercetarea d-lui M.C. rezultă și din Raportul privind rezultatul verificărilor, (fila 16 dosar fond) în care se arată că M.C. a fost cercetat atât de locotenent – colonelul Moraru Vasile cât și de către locotenent colonelul [REDACTAT]. Faptul că d-nului MC i-a fost încălcat dreptul la libera exprimare rezultată și din Raportul cu

propunerea de a se efectua cercetarea informativă în cazul lui MC, raport aprobat de intimat, în care se arată că, d-nul M.C., audiază emisiunile posturilor de radio naționale „Europa Liberă și „Vocea Americii” și comentează știrile calomnioase față de alte persoane în cadrul predicilor pe care le ținea credincioșilor la adunările creștine.

De asemenea, se arată că MC denigrează modul de viață din țară, comentează tendințios măsurilor adoptate de partid și fiind influențat negativ de știrile recepționate acuză lipsa de drepturi și libertăți religioase din România în comparație cu țările occidentale.

Raportul cu propunerea de selecție în lucru cu prioritate a cazului MC a fost semnat și aprobat de către intimat, iar din conținutul raportului nu rezultă că faptele cercetate au vizat securitatea națională ci aspecte ce vizau dreptul la libera exprimare, intimatul aprobând urmărirea cu sarcini concrete pentru sursele „Pasparan”, „Pârcălab”, „Radu Gheorghe” și „Sandu”.

Este adevărat că intimatul a avut calitatea de locotenent colonel în cadrul IJS Botoșani, iar în această calitate aproba sau respingea propunerile de urmărire și cercetare informativă, dar în cauza de față nu rezulta că aprobarea Raportului de urmărire și a Raportului de urmărire cu prioritate a fost determinată de fapte ce vizau siguranța națională pentru a se justifica măsurile dispuse.

Nu este de neglijat nici faptul că intimatul a participat direct la cercetarea informativă a d-lui MC atât la sediul Inspectoratului Județean de Securitate cât și la domiciliul persoanei urmărite.

Este evident că prin actele și faptele efectuate de intimat, respectiv aprobarea măsurilor de dirijare a rețelei informative, audierea unor persoane din rândul cunoștințelor d-lui M.C. cât și de la locul de muncă, cercetarea informativă directă la sediul inspectoratului și la domiciliul persoanei vizate, au fost încălcate drepturile și libertățile fundamentale ale omului.

Potrivit art. 2 alin. 1 lit. a din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 este „lucrător al Securității – orice persoană care, având calitatea de ofițer sau de subofițer al Securității sau al

Miliției cu atribuții pe linia de Securitate , inclusiv ofițer acoperit, în perioada 1945 – 1985, a desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului”.

Instanța de fond deși face referire la dispozițiile legale enunțate s-a limitat la aprecieri cu caracter general fără a face o analiză punctuală în raport de probatoriul administrat, dând o interpretare greșită a dispozițiilor art. 2 lit. a din OUG nr. 24/2008.

Așa cum s-a arătat anterior în considerentele prezentei hotărâri prin activitățile desfășurate de intimatul Moraru Vasile a fost încălcat dreptul la libera exprimare și libertate de opinie prevăzut de art. 28 din Constituția României din anul 1965 coroborat cu art. 19 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile civile și politice dar și dreptul la viața privată.

Față de aceste considerente se reține că în cauză sunt îndeplinite cele două condiții prevăzute de art. 2 lit. a din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 pentru constatarea calității de lucrător al Securității a intimatului Morar Vasile.

În consecință, în temeiul art. 312 Cod procedură civilă raportat la art. 20 din Legea nr. 554/2004, Înalta Curte va admite recursul declarat de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității împotriva Sentinței civile nr.3045 din 11 octombrie 2013 a Curții de Apel București – Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, va casa sentința atacată, în sensul că va admite acțiunea reclamantului Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității și va constata calitatea de lucrător al Securității a pârâtului Moraru Vasile.

PENTRU ACESTE MOTIVE

ÎN NUMELE LEGII

DECIDE:

Admite recursul declarat de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității împotriva Sentinței civile nr.3045

din 11 octombrie 2013 a Curții de Apel București – Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

Casează sentința atacată, în sensul că admite acțiunea reclamantului Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității și constată calitatea de lucrător al Securității a pârâtului Moraru Vasile.

Definitivă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi 9 decembrie 2015.

JUDECATOR,
Z.Milășan

JUDECATOR,
V.Treștianu

JUDECATOR,
C.Hîncu

MAGISTRAT ASISTENT,
F.Cheșculescu

Red.V.T.
Tehnored.
4 ex.

C.G.